

Sangforeningen og Gaia.

Miljøskipet **Gaia** ble bygd som en kopi av Gokstadskipet vinteren 1989-90 i Bjørkedalen på Sunnmøre. Skipet ble forært Sandefjord Kommune av skipsreder Knut Utstein Kloster i 1993.

9. august 2013 var Sangforeningen ute i vikingskipkopien **Gaia** for å synge i forbindelse med at NRKs sommerbåt *MS Sjøkurs* - gamle *Ragnvald Jarl*, skulle seile inn fjorden. Vi lå midt i fjorden og ventet på at NRK-skuta skulle ankomme, men da den først kom, tok det så lang tid å få heist storseilet at skuta var langt forbi før vi var klare. Gaia seilte derfor etter inn fjorden for fulle seil, og la seg til ro i indre havn ved siden av NRK-skuta mens Sangforeningen stolt sang flere av sine tradisjonsrike mannskorsanger for de oppmøtte publikummere.

I disse dager er et stort vikinghus reist på plenen like ved Hvalfangstmonumentet. Der hugges og høvles det ivrig på noe som er starten på en lang prosess som skal føre til at Sandefjord får sin arkeologiske replika av Gokstadskipet, etter planen ferdig om fem-seks år. Skipets navn blir **Saga Gokstad** og får Oseberg Vikingarv som reder, Båtlaget Gaia står som ship manager og Sandefjord blir hjemmehavn. Sangforeningen ønsker naturligvis å bidra med sang ved dåp og sjøsetting.

Svein Egil Olsen 3.1.2022

Sangforeningen og Viking.

Ved sjøsettingen av Gokstadskip-kopien Viking 4. februar 1893, deltok Sandefjords Sangforening med sang. Ove Jørgensen lagde en notis av den saken da han var formann ved 150 års jubileet. For øvrig kan det nevnes at det bare var tre mann på hver stemme på denne tiden. I dag (2022) er vi mellom 12 og 16...

Jan. 2022

En hendelse som er blitt dagsaktuell må jeg omtale.

Funnet av Gokstadskipet i 1880 var en verdenssensasjon, ikke minst i USA. En amerikansk general ville bygge en kopi til Verdensutstillingen i Chicago i 1892 som falt sammen med Columbus 400 årsjubileum..

Da dette ikke lot seg gjøre søkte han om å få låne Gogstadskipet. Dette ble avslått, men hvorfor ikke bygge en kopi og seile den over. Hele Norge ble invitert til å tegne bidrag og beskjed om dette ble gitt det norske folk 17. mai 1892. Byggeoppdraget ble gitt Chr. Christensen på Framnæs som den gang het Sandefjord mek. verksted. Ole Wegger var byggansvarlig.

Skipet var ferdig og ble sjøsatt 4. februar 1893. I Sandefjord var alt lukket, flaggene heist og 8000 mennesker overbar stabelavløpningen. Skipet fikk navnet Viking og det var stor festivitas etterpå. Sandefjords Sangforening gikk i spissen for fakkeltog og sang for festdeltagerne. De ble så begeistret at gjestene ba om flere sanger. Stortingsmann Lund utbragte et "leve Sandefjords Sangforening". Dette var for 110 år siden og selvfølgelig lever vi enda !

Det hører med til historien at verkseier Christensen måtte ut med et godt glass punsj til sangerne, - betegnet som sangernes beste leskedrikk!

Viking seilte til Oslo, Bergen og nådde New York etter 44 dager. Da de kom til Chicago, var begeistringen kolossal. Det oppsto Viking merker overalt, Cigarer, Cigaretter, endog en Viking marsj. Det er altså dette skipet Sandefjord by nå vil ha tilbake.

Sangforeningen stiller gjerne opp ved hjemkomsten

Et annet vikingskipet som ble bygget i Sandefjord det året fikk navnet Leiv Eriksøn. Det ble utstilt på Tivoli i København og ble siden sendt til Belgia til Antverpenutstillingen. Hvor det er nå vet vi ikke.

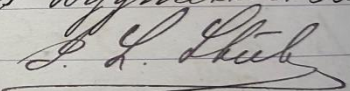
Og i god Sandefjordsk vikingånd nevnes også innvielsen av Gogstadhaugen, eller Kongshaugen som den den gang het, som skjedde den 29. juli 1929. Kong Haakon talte og sangere fra Sangforeningen deltok, bl.a. en som er her i dag.

Ove Jørgensen 2003

Fra protokollen til Sandefjords Sangforening kan vi lese:

Lørdag den 4de Februar om Aftenen samledes Sangforeningens Medlemmer for at afgaa til Framnæes i Andledning «Viking»s AFgang fra Stabelen. Man afsang, omringet af et arrangeret Fakkeltog, endel Sange af Repertoiret: «Norges bedste», «Fold dig ud» og «Den norske Sjømand». Eet «Leve Sangforeningen», udbragt af Herr Storthingsmand John Lined, Respondes af Formanden med et Leve Vikings «Bygmester». Til slutning afsang man «Fold dig ud».

J. L. Stub

Lørdag den 4de Februar om Afteneren saaledes
Laugetings Medlemmer for at afgaa til
Framnæs i Ledning "Viking's" Afgang fra Stabe-
len. Man afsay, omringet af et arrangeret Takkel-
tag, endel Lauge af Repertoiret: "Norges kedde," "Tæd
dig ind" og "Den norske Gjønmand." Et "Leve Laugetings-
gen," indbragt af Herr Høstingsmand John Lunde, be-
redes af Formanden med et "Leve Viking's" Byggeskud. Til
Lidning afsay man "Tæd dig ind."

Referat fra sjøsettingen av Viking fra Framnes verft 1893
Norges Sjøfartstidende 6.2.1893

Vikingskibet af Stabelen

Ankomsten til Sandefjord

At der maatte foregaa noget usedvanligt ilørdags i en eller anden af vore Nabobyer, maatte være enhver klart, der var tilstede ved Morgentogets Afgang fra Kristiania Vestbanestation. Alle kupeer var næsten opptagne, og flere og flere Passagerer strømmede til, eftersom Afgangstiden nærmede sig. Endelig satte Toget sig i Gang, og da det bruste opp udenfor Tønsberg Station, antog Bevægelsen nesten Karakter af en folkevandring, og det var umuligt til rette tid at expedere Kravet paa Billetter til Sandefjord af dem, der agtede sig did for at overvære Vikingskibets Afløbning. Den ene vogn efter den anden maatte heftes til Toget for at skaffe Plads.

Samtalen dreiede sig udelukkende om denne Dagens store Begivenhed, og over alt hørte man kun udtalt Frygt for, at toget skulde blive saa meget forsinket, at man ikke skulde naa derud tidsnok. Man vidste at fortælle om, at Hundreder og atter Hundreder allerede var ankommen til Sandefjord med Toget fra Laurvik, Porsgrund og Skien, og at Folk i Sandefjord allerede fra Morgenen tidlig over Isen var valfartet ud til Framnæs for i tide at sikre sig gode Pladse paa de omliggende Skibe etc.

Det tydeligt nok, at man i det mindste paa de Kanter omfattede Sagen med den største Interesse, og at den her var, hvad den overalt burde have været, en Nationalsag.

Da vi naaede Sandefjord, holdt Slæder parate udenfor Stationen for at befordre de Indbudne ud til Framnæs, der ligger en god halv Times Gang fra Byen. Det var en lang Slædekaravane, der drog gennem Byens Gader, men det gik kun langsomt fremad, thi Veien derud var saa opfyldt af Gaende og Skiløbere, at det kun var periodvis, man kunde lade Hesten trave ud. Over Isen bevægede en lang, mørk Skare sig ligeledes udover. Det var en sand Festsdag for Byen, og alt mulig var gjort for at give denne et saa festligt præg som mulig. Alle de mange oplagte Skibe, der ligefra Byen strakte sig udover Fjorden til paa den anden Side Framnæs, var smykket med Flag fra Top til Dæk, og fra Husene saavel i Byen som paa Landet vaiede Flag. Med de hvide Aase og den tillagte snedekkede Fjord som Baggrund var det et imponerende Skue.

Veien gjorde et kort Sving til venstre, og Framnæs laa for os, Omgivet af store, flagsmykkede Tremastere, der lige optil Mersene var oppfyldt med Tilskuere, laa Vikingskibet paa sin Bedding dernede ved Sjøen med Teltet tjeldet, Skjoldene udhængte paa Siderne, og det stolte, Kjække Dragehoved skuende udover Fjorden, Synet av dette Skib gjorde sikkert paa alle et mægtigt og forunderligt Indtryk. Det var som et Stykke fra længst forsvundne Tider, der atter var dratet frem i Nutiden, omgivet af moderne Opfindelser paa Teknikkens og Skibsbygningens Omraade.

Afløbningen

Mørk og værdig laa det vakre Skib der, klar til paa givet Vink at glide ud i Fjorden, ikke langt fra det Sted, hvor dets berømte Forgjænger for henimod 1000 Aar siden rimeligvis var bleven bygget. Kun

nogle faa Mænd saaes ombord, klar til ved Afløbningen at heise de af Sandefjords og Sandherreds Damer Skjænkede Silkeflag og Sanderen. Kl. blev 1 ½, men paa Grund af den lave Vandstand blev Afløbningen opsat endnu en kort Stund, og kl. 2 gaves Signalet. Det norske og det amerikanske Flag, Standeren og Vikingebanneret med Ravnens fløi tilveirs, Saluten knaldede, Verftseier Christensens unge Datter knuste en Flaske Champagne mod Stevnen, idet hun døbte Skibet ved det Navn «Viking», og rolig og stolt gled det ud i Vandet under Tusinder av Menneskers Jubel og Hurraraab. Isen laa fast over hele Fjorden, og kun en kort Raak var opphugget, sa den paatenkte Roning selvfølgelig maate opgives. Det var et opløftende Syn at se det smukke Fartøi paa Vandet med sine fine og elegante Linjer, og en alminnelig Valfarten ombord af Interesserede gav Anledning til at beundre ikke alene det fortræffelige Arbeide men hele den indre enkle og dog noksaa praktiske Indredning. Paralelt med Fartøiets Sider strækker sig to lange Bænke bestemte til Sæde for Roerne, der sidder overskrævs paa disse. For at markere dette blev Aarerne lagt ud paa den ene Side. Uagtet de skarpe Stevne er Pladsen paa Grund af Fartøiets store Bredde midtskibs rummelig, og der kan neppe være Tvil om andet, end at det vil vise sig som et stivt og godt Sjøskib. De eiendommelige Rorgreier tiltrak sig almindelig Opmersomhed, og ved at se disse mange af de paa det gamle og originale Vikingskib mangelfulde og ufuldkomne Gjenstande overført paa det nye i en komplet og fuldkommengjort Form, fik man i de fleste Tilfælde en anden Anskuelse end tidligere om deres Anvendelighed.

Endnu længe efterat Skibet var kommen paa Vandet, færdedes Publikum rundt paa Verftet.

Festen paa Framnæs

De Indbudne, hvoriblandt saaes Dhr. Statsraad *Astrup*, Admiral *Koren*, Kommandør *Otto*, Kommandør *Svend Foyn*, Lagtingets President *John Lund*, Skibets Fører, Kapt. *Magnus Andersen*, hans Førstestyrmænd, Kapt. *Gundersen* m. fl., ialt henimod 100 i Tallet, blev imidlertid af deres elskværdige Vert og Vertinde modtagne i den store, rummelige Bekvemmelighed paa Framnæs, og efter et kort Toilette begav man sig tilbords i den store sal, hvor der var dækket i Hestekoform med et Langbord i Midten. Uagtet den store Mængde Gjester var Pladsen rigelig, og en behagelig og munter Stemning herskede under hele Festen. Efterat Hr. Vertseier *Christensen* havde budt Gjesterne velkommen, udbragte Admiral *Koren* H. M. Kongens Skaal. Statsraad *Astrup* udviklede derpaa i en lengre Tale de internationale Verdensudstillingers Betydning for Nationerne. Dampen og Elektrisiteten havde været epokegjørende i vor Tid. Resultaterne av de siden den første internationale Udstilling i London 1852 afholdte Verdensudstilling havde vist sig umaadelige. Udstillingen i Paris Sommeren 1889 maatte slaa enhver med Forbauselse.

Der var Intet, der stod saaledes i Historien som de store Opdagelsesreiser. Det var fra den pyrenæiske Halvø, de fra først af var udgaaet og Opdagelserne i 1492 var en fuldstændig Triumf. Der var iaar afholdt 400 aarlige Fester til Erindring herom, og Chicagoudstillingen vilde blive en Triumffest for folkelig Udvikling og Forstaaelse. Alverden rustede sig med stor Kraft, og man maatte erindre at Udviklingen nu sto høit over de andre Aarhundreder. Ikke alene i Amerika, men over hele den gamle Verden var Indflydelsen stor. Stevnet iaar var merkeligt og betydningsfuldt. Vi sendte ogsaa vort Bidrag, men det var jo en Selvfølge, at vi 2 Millioner ikke kunde maale os med de store Nationer. Det var ikke Columbus og hans Mend, der som de første Europæere betraadte Amerikas Jord, det var Leif Erikson og hans Mænd. Her havde vi Anledning til at erindre Verden om, hvad vi var. Vi vilde derfor sende en Type for det Skib, som Leif Erikson havde seilet derover, Amerikanerne var selv sterkt interesserede i Foretagendet. Vi havde alle læst om den Interesse, de har vist for at faa sendt over Flatøbogen alene for de Blades Vedkommende, der angaar Leif Eriksons Ferd. Tanken om at sende et saadant Skib som omtalt var idag realiseret, idet «Viking» var gaaet paa Vandet. Da Fuldendelsen af Skibet nærmede sig, var det ligsom Skygger fra gammel Tid steg op omkring Framnæs. Et nyt Vikingskib laa nu dernede ikke alene som et 1000-aarig Minde for norske Sjømænd, men ogsaa som et Minde om de Tusinde og atter Tusinde der havde lagt sig til Hvile derude.

Det var i en god Stund, at Komiteen havde bestemt Framnæs som Byggeplads for Vikingskibet. Bygmesteren havde udført sit Arbeide saaledes, at man tydelig kunde spore at han havde været inspireret av Verkets Betydning som et Sjømandsminde. Tal. Vilde haabe, at Kapt. Andersen hvad enten han først ankom fra Boston eller passerede Frihedsstatuen ved New York, da kunde sende et Telegram hertil med «Safely arrived». Det Arbeide, som Christensen her sendte ud i Verden, vilde forskaffe ham et Tak saavel fra de tusinde Hjem herjemme som fra de hundrede derover. Tal. Vilde slutte med at udbringe et Leve for Christensen og hans Hus.

Konsul *Monsen*, Tønsberg, var overbevist om, at alle de tilstedeværende havde været begeistrede for den Ide at sende et Vikingskib over til Chicagoudstillingen. Det havde glædet ham og mange med

ham, da det blev bekjendt, at det skulde bygges paa Framnæs, hvad jo ogsaa, som den forrige ærede Taler havde fremhevet, var det heldigste. De fleste av dem hernede havde seet det gamle Skib blive gravet ud, og det havde atter vakt Mindet tillive om de gamle Vikingeliv her i Norden. Alle var idag blevne høitidelig stemte ved at se det nye Vikingskib ligge derude paa Fjorden. Vi havde her faaet et smukt Begreb om hine Tidens Skibsbygningskunst og maatte indrømme at ogsaa de gamle forstod at trekke fine Linjer. Skibet i dag gled sagte blidt og sikker tå Vandet. Han vilde ønske at det maatte fortsætte sin Ferd ligesaa sikkert, og at Foretagendet maatte krones med Held; han var imidlertid overbevist om, at den kjække Fører og hans Vikinger nok vilde greie det. Tal. sluttede med at ønske Held og Lykke paa Vandringen over det store Verdenshav.

Redaktør *Holst* var overbevist om, at Skibets Ferd vilde bringe fornyet Liv i Landet. Med de historiske Minder for Øie vilde hans udbringe en Skaal for vort elskede Fædreland.

Postmester *Hansen* talte for det norske Storting, idet han anbefalede Fædrelandskjærlighed, Klogskab, Besindighed og Kraft.

Lagtingets President *John Lund* vilde tømme et Glas for det Land hvor vore Tanker nu droges hen, og hvor vi havde saaamange Landsmænd, nemlig Amerika eller rettere sagt De forenede nordamerikanske Stater. Trods den gamle Verdens store Civilisation maatte vi værne om vore Rettigheder ved Bajonetternes Magt, men saa vi hen til det andet Samfund, fik vi merkelige Ting at se, ikke mindst den Kappelstrid, hvortil det nu i disse Dage indbød. Hvorledes kunde da en saadan Ungstat maale sig med de gamle Nationer? Jo, fordi den var bygget paa det Fundament, der skaber Lykke, Frihed, Lighed og Uafhængighed. Det var med tungt Hjerte og kun av Nødvendighed, at den rev sig løs fra den gamle Union med sit Moderland, England. Tal. vilde blot nævne Franklin, Washington m. Fl. Og til dette unge Land bar en ustandselig Strøm av Europas Fattige, Elendige, Forstødte og Miskjendte, der her havde skabt sig et Hjem under Stjernebanneret. Landet havde undergaaet mange Omveltninger for atter at framstaa i en bedre Skikkelse. Ikke mindst maa vi Nordmænd være det taknemlig for dem, det har skjenket et Hjem og andre Goder. Han vilde foreslaa en Skaal for det frie og uafhængige Amerika.

Skibsreder *Schetelig* fandt det rigtigt, at Foretagendet, der havde bragt os sammen, Bygmesteren og Skibet var bleven erindret, men naar der var Tale om en Reise tilsjøs, som ligger udenfor det almindelige, saa vilde Interessen i det store om ikke før, saa efter Skibet, samle sig om den mand, der skal føre det. Ingen vil benegte, at har man et godt Skib, saa udkræves, for at en Reise skal udføres som den bør, ogsaa en god Kaptein. Her i dette Tilfælde var det ikke alene de direkte Interesser, men ogsaa navnlig de nationale Interesser, som man skulde varetage for at føre Skibet godt og vel til Amerika. Efter det Kjendskab Tal. havde til den Kaptein, der har paataget sig det store Ansvar at føre Skibet over, saa troede han, at han turde sige, at den rette Mand var kommen på det rette sted. Over 280 Mænd havde meldt sig for at stille sig under denne Mands Kommando. Dette viste noksom, hvilken Tillid de har havt til, at han vil føre sit Skib frem. Foruden hans tidligere prøvede Fælle med Sjegten «Ocean» havde desuden en anerkjendt dygtig norsk Skibsfører stillet sig på hans Parti. Vi vidste alle, at et eventuelt Overskud vilde blive anvendt til et Hjem for gamle Sjøfolk, men for at man i den Retning kunde have nogen Betyggelse, maatte Skibet assureres. Ogsaa dette var skeet, et Bevis for, at ogsaa Assurandørerne maatte anse Magnus Andersen for at være den rette Mand paa denne Plads.

Naar Norge atter sender ud sin Viking, saa følger der store nationale Interesser med. Reisen til Amerika med Dampskib eller Seilskib var ikke lengre noget Mirakel, men en anden Sag var det, naar Reisen foretoges i et Fartøi som det nybyggede Vikingskib. Kapt. Magnus Andersen havde med Snekken «Ocean» vist Mod, Sikkerhed og Koldblodighed, naa han skulde klare sig i vanskelige Forhold, og han havde klaret dem. Der kunde være meget endnu at sige, men alle var nok med Tal. enige om at ønske Kapt. Andersen at han maatte indløse den store, smukke og betydningsfulde Opgave som han havde paataget sig at udføre, og at man efter den lykkelig Overreise maatte mottage et telegram som det af Statsraad Astrup nevnte: «Safely arrived».

For Kapt Magnus Andersen vilde Afgang- og Ankomstdagen selvfølgelig blive en Merkedag, men han troede dog, at den Dag, da Skibet gik paa Vandet, for ham vilde blive den betydningsfuldeste. Han vilde takke Kapt. Schetelig for de smukke Ord, men han frygtede dog for, at disse var lidt overdrevne. Det vilde være hans bestræbelser under alle Forhold at holde Modet oppe hos sig selv og sit Mandskab. Men Modet er en rar Ting, og han havde havt Erfaring for, at det kunde svigte; det var imidlertid kun, hvor Egeninteresser havde spillet den største Rolle, men her, hvor det dreide sig om nationale Interesser, troede han dog, at der skulde meget til om sligt skulde ske. Han takkede derfor for det gode Omdømme. Det var imidlertid ikke det, han ville sige, men at der nu havde været

udbragt Skaaler for Skib, Kaptein etc. men for dem, som har sat det hele i Scene havde der endnu ikke været talt.

Han vilde derfor bringe en Tak til de mange, der havde været med til at støtte foretagendet. Man havde nu tilstrækkeligt til at betale Skuden med og seile den ind til Kristiania. Mandskabet var jo ogsaa forhyret, men det vilde vel være et Spørgsmaal, om det vilde være med, naar de ikke fik Betaling. Interessen for Foretagendet havde imidlertid været i stadig Stigning, og flere Bidrag var indløbne navnlig fra en Mængde Sjøfolk, men ogsaa fra baade By og Bygde og fra Landsmænd her og der, ja selv fra Afrika, fra et Sted, hvor man neppe skulde tro Nyheden endnu kunde være naaet. Han takkede derfor hver Bidragsyder, stor eller liden, og vilde her adressere denne Tak til de mange Indbydere, som havde været behjælpelige med Indsamlingen. Her var idag mange af dem tilstede, og vilde han, idet deres Skaal, udbragtes nævne Hr. Kommandør Sven Foyn som en af dem.

Af de øvrige Talere skal vi endnu nævne Postmester *Ebbesen* fra Tønsberg for Pressen, Skibsreder *Castberg* for Sverige, Redaktør *Holst* for Danmark, Kommandør *Otto* for Flaget, Hr. John *Lund* for Seilskibene, Dr. *Christensen* for Komiteen, Kommandør *Svend Fogn* for Dampskibene, Skibsreder *Joh. Bryde* for den norske Marine.

Konsul *Monsen* talte derefter for Verftseier Christensens 25 Aars Jubilæum som Skibsbygger, der i denne Tid kan feires, og i hvilken Anledning en stor Tegning i bred og forgyldt Ramme, forestillende de ved Christensens Verfter i de forløbne 25 Aar byggede Skibe med Vikingskibet tilslut, blev afsløret. Tegningen var meget smukt udført af Maleren Thorolf *Holmboe*.

Efter bordet begav man sig ind i de tilstødende Værelser, hvor Cigarer og Kaffe med Tilbehør blev serveret. I Dagens Anledning modtoges forskjellige Telegrammer ligesom saadanne ud paa Aftenen ble avsendt til H. M. Kongen og paa engelsk til *den amerikanske Legation i Stockholm*.

Kl. henimot 10 togede et Fakkeltog fra Sandefjord med Sandefjords Sangforening med Fane i Spidsen op for Framnæs Hovedbygning, hvor Sangforeningen foredrog flere fædrelandske Sange. Det var et smukt Skue at se Faklerne lyse og de snedækkede Omgivelser og Skibene i Fjorden, medens Sangen lød overordentlig vakkert i den klare Frostnat.

Efterat Toget var afmarcheret, samledes man atter i de rummelige Værelser, hvor Punchen var serveret og endnu nogle Timer tilbragtes paa en hyggelig Maade med Samtaler, Kortspil o. l. til Kl. 12, da en let Souper indtoges, efterfulgt av Kaffe og først Kl. omtr. 1 tog de sidste Gjester Afsked med deres elskværdige Vert og Vertinde for efter en hyggelig tilbragt og mindeværdig Dag at søge tilbage til Byen og ved nogle Timers Søvn styrke sig til den lange Jernbanereise den næste Morgen tidlig. Den følgende Dag indløb følgende Svar paa de til H. M. Kongen og den engelske Minister afsendte Telegrammer:

Byggekomitten for Vikingskibet, Sandefjord.

Stockholm, 4. Febr. Kl. 11,20 Em

Modtager alle min hjerteligste Tak for eders saa loyale Telegram. Jeg ønsker Vikingskibet Held paa dets forestaaende dristige Ferd.

Oscar

Minister Astrup and Captain Magnus Andersen, Sandefjord.

In behalf of the American people I thank the Norwegian citizens assembled at the launching of the Vikingship for their kindly greetings. God speed the new ship on its way over the ocean once ruled by the sea Kings of the north. May its passage weave a new cord in the band of friendship that has united America with the Northland even since Leif Eriksson discovered Vinland the good nine hundred years ago.

William W. Thomas jr.

Gokstadskipet er et vikingskip fra slutten av 800-tallet.

Det er Norges største bevarte vikingskip, og står i dag utstilt på Vikingskipshuset på Bygdøy i Oslo. Skipet ble funnet i «Kongshaugen» ([Gokstadhaugen](#)) på gården Gokstad i Sandar kommune (dagens Sandefjord kommune). Haugen ble utgravd i 1880 under ledelse av antikvar Nicolay Nicolaysen.

